

ОСОБЛИВОСТІ ГРУПОВОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

Рабаджи К.

Серед основних шляхів інтеграції дітей із порушенням слуху до однолітків з типовим розвитком є пошук такої корекційної роботи, яка би враховувала індивідуальні потреби дітей із порушенням слуху, забезпечувала б їх успішну соціалізацію. В цьому може допомогти правильно організована гурткова робота.

Дослідники Л. Андріїва, В. Жук, В. Засенко, М. Нікітіна, Л. Фомічова, М. Шеремет займались особливостями організації та проведення навчально-виховної та корекційної роботи дітей зі зниженим слухом. У своїх роботах вони сформулювали теоретико-практичні аспекти навчання та виховання дітей даної категорії, враховуючи особливості їх розвитку.

Розглянемо теоретичні моменти організації та проведення гурткової роботи з дітьми зі зниженим слухом.

Позакласну роботу учнів можна організувати різними способами. До таких форм діяльності відносять наступні: масова (колективні), групова (гурткова) та індивідуальна.

Розглянемо кожну більш детально.

Щоб досягти успіху в кожній із форм діяльності, необхідно використовувати різні види роботи. Гарним прикладом масової форми організації діяльності є: різноманітні святкові ранки та вечори, дискотеки, культпоходи, масові розваги, спортивні змагання, сімейні змагання, виставки, зустрічі з видатними людьми, тематичні дні ("Чисте подвір'я", "Планета – наш дім, він має бути чистим"), тощо.

Масові форми організації позакласної діяльності або колективні – це такі форми роботи, які об'єднують велику кількість дітей.

Ця форма діяльності потребує значної зацікавленості дітей, яку має організувати вчитель (вихователь), організатор заходу. Необхідно не тільки зацікавити, але й умотивувати дітей, підвищити їх активність. Вони мають розуміти свою важливість в підготовці й проведенні заходу. Для цього можна використати різні види роботи. Наприклад, при проведенні свята "День Матері" приймають участь всі вікові групи дітей школи тому, необхідно зробити розподіл праці за можливостями та уподобаннями учнів: одні прикрашають місце проведення свята, інші – виготовляють вітальні листівки, старші в майстерні шують костюми до заходу, всі разом готують подарунки для своїх матерів, вивчають пісні, вірші, готують сценки (за необхідністю використовується українська жестова мова, скорочено УЖМ) Також, можна організувати виставку малюнків "Світ дитини й матері". Необхідно розуміти, що правильно організована робота не спричинить втомлюваності й буде цікава всім учням.

Інша форма діяльності учнів – групова. До неї відноситься робота гуртків, секцій, хорів, лялькових театрів, випуск стінної газети, походи, години класного керівника, тощо.

Найпоширенішою формою позакласної роботи виступає гурткова форма роботи. Тематика гурткової роботи узгоджується з навчальним матеріалом, а також має відповідати запитам учнів.

Основна задача гурткової роботи розкрити можливості учнів, допомогти їм самовиразитися, самопізнати, самоутвердитися.

Організація гуртків проходить за інтересами та вподобаннями учнів так, щоб вдовольнити більшість потреб учнівських груп.

Шкільна гурткова робота має бути спрямована на сприяння більш глибокому і всебічному розвитку учнів, а також корекції і компенсації різних порушень, в тому числі порушень слуху, розвитку колективізму серед дітей. Розпочинати гурткову роботу можна, навіть, з найменшими вихованцями.

Для дітей із порушенням слуху доречно створити гуртки для розвитку дрібної моторики (виготовлення аплікацій, виробів з природного матеріалу, паперу, малювання, ліплення, конструювання), координації рухів (заняття з ритміки), орієнтування в просторі ("Ми пішоходи", "Візит до лікаря", "Магазин").

Спеціальне навчання і виховання сприяє в дітей з порушенням слуху розвитку довільної уваги, мовлення, наочно-образного мислення, інтелектуальний розвиток зазнає якісних змін.

Гурткова робота відіграє велике значення у трудовому, етичному вихованні дітей і сприяє психічному розвитку дітей. Важливо, залучати збудливих учнів у такі гуртки, зацікавити, давати їм можливість проявити себе з гарної сторони.

Не можна забувати й про вподобання дітей на гендерному тлі. Наприклад, хлопчикам більше подобається конструювати, займатися спортом, працювати з деревиною та металом. Дівчата схиляються до ручної праці: виробів з тканини, ліплення, шиття, вишивання, моделювання, виготовлення м'яких іграшок.

У школі можна зустріти так види гуртків, як: танцювальні гуртки та художньої самодіяльності, предметні, гуртки малювання та виготовлення виробів, фото гуртки, спортивні секції, гурток художньої самодіяльності та інші.

Третя форма організації позакласної діяльності учнів є індивідуальна. Вона має на меті більш глибоке пізнання світу дитини, за допомогою його вподобань. До індивідуальної форми роботи відносять: колекціонування, нумізматика, малювання, читання і так далі.

Індивідуальні форми роботи можуть пов'язуватися з груповими та об'єднуватися з ними.

Отже, інтегрування дітей із порушенням слуху та не відокремлення їх від суспільства, впровадження в соціокультурне та загальноосвітнє середовище нині є найбільш проблемною педагогічною проблемою, яку має на меті вирішити правильно організована позакласна виховна робота, а саме гурткова форма організації діяльності, що спрямована допомогти дітям самовиразитися, самопізнати, самоутвердитися.

---

1. Актуальні питання сурдоредагогiки / За ред. Л. І. Фомiчової. – К. : НПУ iменi М.П. Драгоманова, 2003. – 153 с.
2. Андреева Л. В. Сурдопедагогика: учебник для студентов высших учебных заведений / Л. В. Андреева. – М.: «Академия», 2005. – 576 с.
3. Жук В. В. Напрямки, змiст та очiкуванi результати корекцiйно-розвивальної роботи з учнями середнiх класiв зi зниженим слухом: науково-методичний збiрник / В. В. Жук. – К.: Освiта, 2009. – 118 с.
4. Засенко В. В. Сучаснi проблеми теорiї i практики навчання дiтей з особливими потребами/ В. В. Засенко.// https://canada-ukraine.org/ukr_Jurnal_V1.htm
5. Никитина М. И. Формы учебной работы в школах-интернатах для детей с недостатками слуха и речи / М. И. Никитина // Сурдопедагогика: Хрестоматія. . – Т. 1. – К.: НПУ iменi М. П. Драгоманова, 2003 – С. 77 - 83.
6. Пропедевтика мовленнєвих порушень / За ред. М. К. Шеремет. – К.: «Слово», 2010. – 672 с.